

Pasiulė Vokietijai, Anglijai, Amerikai Subendrint Pinigus

Francija pasilikty besėdinti ant gel- tono metalo kalno

Bendrai pinigai žymiai padėtų
nugalėti pasaulio depresiją

Berlynas, spalio 21. "Kadangi
Francija taip aktyviai traukia į save auksą norėdama pe-
r jį valdyti pasaulį, būtų gerai,
kad Amerika tyčia atsisakytų
nuo auksinio standarto. Tuomet
Amerika, Anglija ir Vokietija
galėtų priimti naują bendrą pi-
nigų sistemą, nepriklausomą
nuo auksinio padengimo, tada
Francija pasilikty sėdėti ant
geltono metalo, kruvos, kurs
niekam kitam nebūtų, kaip
tik laikrodžių rėžėjuokams ga-
minti".

Tai yra Vokietijos balsas.

Tas pareiškimas, padarytas
vieno aukšto Vokietijos oficia-
lo, yra vertas rimto susidėmė-
jimo, kadangi jis tikrai išreiš-
kia opiniją daugumos galvojan-
čių žmonių Vokietijoje.

Kai senenai francuzai pradė-
jo gabenti auksą iš Amerikos
ir laike Amerikos Francijos de-
rybų dėl auksinio standarto, su-
didžiausiu susidėmėjimu sekė
kiekvieną smulkmeną ir laukė,
bene Amerika susiras pati pa-
paikinti savo dolerio auksinio
standartą.

Anglijai tos pačios nuomonės

Toje nuomonėje vokiečius
piniausiai palaiko Anglija. Ji
mano, kad Francijai dabar su-
sigabenus pasaulio auksą, net
Amerikos visagalis doleris vargu
beatsilaikys, ir turės pasiduoti
Francijos valiai arba turės pa-
sekti Anglijos svaro pavyzdžiu.

Bet visų svarbiausia tame
sumanyme yra tai, kad toks pi-
nigų subendrinimas nepaprastai
pagelbėtų pasaulio depresi-
jai panaikinti.

Poincare pradeda silpnėti

Bar le Duc Francija, spal. 21.
Poincare, buvęs ministrų pir-
mininkas, daktarų patariamasis
atsisakė nuo Francijos advokatų
Baro pirmininko vietos. Poin-
carė išvyko į provinciją pail-
sėti.

Anglijoje bedarbė mažėja

Londonas, Anglija, spal. 21.
Per visą spalio mėnesį bedarbių
skaičius Anglijoje nuolat ma-
žėja. Per paskutinę savaitę 24,
774 bedarbiai surado užsiėmi-
mą. Dabar bedarbių, viso liko
2,766,746.

Chicago ir apilinkės federa-
lis oro biuras šiai dienai pra-
našauja:

Lietus ir kiek šalčiau. Vidu-
tiniai pietų vėjai.

Vakar temperatūra buvo ry-
tą 54, vakare 76.

Saulė teka 6:10; leidžiasi 5.
Mėnuo leidosi 2:15 ryto.

Artimi ir draugai atiduoda Edisonui paskutinę garbę

Fordas, Firestone, Hooverienė
ir šeimyna lydi grabą į kapus

West Orange, N. J., spal. 21.
Lydimas nuliudusios ir asaro-
jančios draugų, garbintojų ir
artimų minios, Thomas Alva
Edisonas buvo palaidotas 2:30,
Rosedale kapinėse, netoli nuo
namų, kuriuose be paliovos dirb-
damas jis tiek patobulino kiek-
vieno mūsų gyvenimą.

H. Fordas, Firestonas, du jo
geriausi draugai, prez. žmona
Hooverienė ir artimiausi šeimyn-
nos nariai dalyvavo laidotuvi-
se, bet 400 šimtų kitų Edisono
draugų.

Laidotuvių iškilmės buvo la-
bai paprastos. Pamaldas atlai-
kias namuose, išradėjo kunas
buvo išvežtas į kapines ir ten
palaidotas į paskutinę poilsio
vietą.

Antradienį jo karstą, išsta-
tytą rūžutėje laboratorijoje,
kurioje Edisonas pradėjo savo
tyrinėjimus, aplankė 25,000
žmonių. Kiti tukstančiai atsi-
sveikino su išradėju pirmadienį.

Japonų kariuomenė žada apleisti Mandžuriją

Peipinas, Mandžurija, spal. 20.
Mandžurijos gubernatorių
Chang Hsueh-Liangas paskel-
bė, kad anot Japonijos valdžios
pranešimo, visa kariuomenė iš-
s Mandžurijos ištraukta, iš-
skyrus naująją miliciją, kuri
buvo suorganizuota laike oku-
pacijos.

Huangkutun buvo tuojau ap-
leistas japonų kariuomenės.

Gandai plinta, kad mongolų,
kinų ir mandžuriečių slapta ta-
riamas atskirti Mandžuriją
nuo Kinijos.

10 metų kalėjimo už pa- vogtą dešimtuką

Durant, Okla., spal. 21. Už
kiekvieną pavogtą centą vagi-
lius Jack Kelly turi atsėdėti
metus kalėjime. Jis buvo už-
puolęs vieškelio keleivį ir iš
jo išgavo tik dešimt centų, bet
tuojau pateko į policijos na-
gus. Kelly pats teisme gynė-
si, bet buvo nuteistas dešimčiai
metų į kalėjimą.

Ieško nuskendusio \$5, 000,000 aukso

Brest, Francija, spal. 21. Ne-
toli Francijos kranto nuskendo
laivas "Egiptas" su \$5,000,000
vertės aukso. Dabar nardyto-
jai deda pastangas tuos turtus
atgauti. Laukiama geresnio
oro ieškojimams tęsti ir aukso
iškelti paviršiumi.

Mary Pickford į Anglijos Pa-
lamentą

London, Anglija, spal. 21.
Garsioji filmų artistė Mary
Pickford kandidatuoja į Angli-
jos parlamentą, tikėdamasi gau-
ti jame vietą.

[Acme-P. & A. Photo]

Karvių melžimo kontesto "čempionės"

St. Louis, Mo. įvyko karvių melžimo kontestas, kuriame dalyvavo 17 garsiausių visoje šalyje
karvamelžių "čempionių". Pirmąjį melžimo prizą laimėjo kalifornietė, Mary Fontana Caruthers,
pirmoji sėdinti iš kairės.

Balkanų valstybės užmiršo skriaudas Turkijos padarytas

Turkijoje susirinko laikyt
konferencijos

Viena, Austrija, spalio 21.
Turkijos sostinė, Istanbul, su-
sirinko atstovai nuo Bulgarijos,
Grekijos, Jugoslavijos, Rumuni-
jos ir Albanijos antrojo me-
tinio konferencijon. Tos visos
Balkanų valstybės vos tik 20
metų dar tepraėjo, kai su di-
deliu karujo pralaimėjimu ir dau-
gybėmis aukų kovojo su ta pa-
čia Turkija dėl savo nepriklaus-
omybės. Negana to, konferen-
cija susirinko tame pačiame
kambarėje, iš kur taip dar ne-
senai sultonai siuntė savo plėš-
rius janičarus į tas Balkanų
valstybes.

Šiandien Turkija tas valsty-
bes priima su atviromis ranko-
mis ir jų delegatus vaišina su
iškilėmis. Turkija netekusi
savo italos Balkanuose ginklų
paremtos, dabar nori ją atgau-
ti mandagumu, vaišėmis ir di-
plomatija. Taip trumpo laiko
tereikia, valstybėms savo pra-
eitį užmiršti.

New York didžiausias pasaulio miestas

New York, spal. 21. Paskuti-
niai cenzo duomeniai parodo, kad
Londonas nėra dabar didžiaus-
ias miestas pasaulyje, nes nuo
jo vėl atėmė New Yorkas.
New Yorke dabar yra 9,859,
873 gyventojai, o Londone tē-
ra tik 8,912,017. Su priemies-
čiais New Yorkas turi 10,901,
424 gyventojus.

Ispanijos moterys sku- ba gauti divorsus

Santiago De Compostela, Ispa-
nija, spal. 21. Pasklidus gan-
dams, kad Ispanijoje bus įvesti
divorsai buriai moterų užplodo
teismus ieškodamos persikury.
Bet jos labai apsišlydė sužinoju-
sios, kad dar turi mėnesį antrą
palaukti kol įstatymas kartu su
visa konstitucija bus priimtas.

Roma, spalio 19. Papa pa-
siuntė Ispanijos katalikams il-
gą laišką, kuriame sakosi pa-
siuntęs per savo nuncijų smar-
kų protestą Ispanijos valdžiai ir
paskyręs spalio 25 d. "melstis
už karalių Kristų".

Mussolini rengiasi vykti Berlynan

Siūnčia užsienio ministerį
dirvai paruošti

Rymas, Spal. 20. Užsienio
reikalų ministras Dino Grandi
pasakė, kad Italijos diktatorius
Benito Mussolini žada aplanky-
ti Berlyną oficialioms pasitari-
mams. Spalio 25, Grandi išvyks
į Vokietiją, kur jis atstovaus
Mussolini įvykstančiuose preli-
minariuose pasitarimuose prieš
diktatoriaus oficialią vizitą.

Ispanų respublika davė prezidentui diktatūros galią

Pasiryžusi kovoti prieš bile-
griovikus

Madridas, spal. 21. Manuelius
Azanas, laikinam Ispanijos pre-
zidentui seimas suteikė diktato-
riaus teises. Tos teisės bus
vartojamos kovoti su respubli-
kos priešais monarchistais-kle-
rikalais iš vienos pusės ir sin-
dikalistais-komunistais iš kitos.
Pasinaudodamas tomis įgonomis
prezidentas Azana galės išardy-
ti kiekvieną politinę, religinę, ar
darbininkų organizaciją, jeigu
ji pasirodytų einanti prieš val-
stybę; uždrausti priešų spaudą,
pašalinti iš tarnybos asmenis
apie kuriuos kiltų nors mažiaus-
ias abejojimas.

Ginklų turėjimas nuo dabar
bus prieš įstatymus ir kiekvie-
nas sugautas su jais ar prisimi-
nes bent vienu žodžiu apie nu-
verstą monarchiją, bus skau-
džiai baudžiamas. "Tai nėra
valdžios, bet respublikos apgy-
nimas", išsireiškė Azana, laik-
nasis prezidentas. Respublikai
nėra didelio pavojaus, bet ap-
saugoti ją nuo jų valdžia buvo
priversta to žingsnio griebtis.

'Aukso' gatvės šiukšlės

Philadelphia, Pa. spal. 22.
Mieste yra viena gatvė, kurioje
miesto tatyvų šlavėjams nelei-
džiama nei pasirodyti. Sansom
gatvė yra auksakalių ir sidab-
ro pramonės centras. Gatvės
šalvose randasi gana daug
aukso ir sidabro dulkių ir fab-
rikantai patys jas renka ir su-
naudoja, išrinkdami metalo dul-
kes tam tikru būdu. Perkant
tos šalvovos parsiduoda už 60
centų iki \$50.00 už svarą.

Padaužų respublika New Yorke įsistei- gė universitetą

Išduos padaužiškų diplomus
"studentams"

New York, spalio 21. New
Yorke padaužos (hoboes) at-
darė savo "universitetą" ruden-
ninį semestrą. Hotel Astoria
pristatytame name. Ta lyg dar
neprastai, bet jau pagarsė-
jusi "Hobo College" turi ir sa-
vo prezidentą, ir vicepreziden-
tą, ir savo dekanus, ir fakulte-
tus, ir net laipsnius! Turi ty-
rinėjimo laboratorijas ir lekcij-
poms sales. Kolegija yra pava-
dinta James E. How, padaužos
milijonieriaus vardu. Ji turi
ir savo fondų kapitalą, pilnus
\$5.

Kolegijos tikslus išdėstė pats
padaužių dabartinis karalius,
Daniel O'Brien. Kolegija ruoš
savo studentus tokiems laips-
niams, kaip tai M. O. H.—šunų
mistras. F. T. R.—prekinio
traukinių keleivis; B. D. S.—
užpakalinių durų laistytojas;
F. G.—maisto gadytojas, ir t.t.
Bus specialės lekcijos tiems,
kurie norės išmokti, kaip pra-
gyventi dirbant po vieną valan-
dą savaitėje.

Pirmoji lekcija tapo nutrauk-
ta, kai iš virtuvės salėj pakvi-
po viralas ir studentai neteko
kantrybės ilgiau laukti.

Du žvirbliai vienu šuviu

Superior, Wis., spal. 21. Me-
džiotojas Larsen nušovė laukinė
antį. Ji iškrito į ežerą ir
pranyko nuo vandens pavir-
šiaus. Tik gerokai paieškojęs
Larsenas pastebėjo anties kojas
kyšančias iš vandens. Pagriebęs
jas kartu su antimi į paviršių
ištraukė ir didelę žuvį, kuri bu-
vo į antį įsikandusi.

Reikalauja uždrausti gembleria- vimą

Mexico City, Mexico, spal. 21.
Komerčinės organizacijos
Meksikoje kreipėsi į prezidentą
reikalaujamos uždrausti gembleria-
vimo. Jos skundžiasi, kad
iš to Meksika ir jos piliečiai
negauna jokios naudos, nes vi-
sas koncesijas turi svetimtai-
čiai.

Lietuvos Naujienos

Džiuginančios naujienos Lietuvoje — provincija sekmingai laužo retežius

Kongresas, Teatras, laikraščiai

Siauliai, spalio 10. Lietuvos
provincija, ačiu nenuilstančių
triusėjų pastangoms, pati viena,
be kieno nors pagalbos, dažnai
net trukdoma ir varžoma iš
Centro ponų pusės, sparčiai
vežasi šviesias dienas, kurios
kada nors ir čia turi išaušti!

Štai neseniai įvyko trys atsi-
tikimai, kurie turės palikti daug
gerų vaisių mūsų provincijos
kultūrijimui. Viena, siauliuose
įsikūrę Valstybės Teatro sky-
rius, turio atidarymą ne tik
visas miestas, bet plačiausia

apylinkė apvaikščiojo kaip di-
džiausį laimėjimą. Antra, taip
pat neseniai Telšiuose įvyko veiks-
visos žemaičių žemės savotiš-
kas kongresas, kur paprastai kai-
miečiai ir vos paskaitą žmone-
liai iš toliausių valsčių atkeliavo
ieškoti apsigynimo nuo klebonų
nebekeliamo jungo ir šviesos
į kaimus užsisakyti. Trečia,
šiauliuose susijungė du provin-
cijos laikraščiai į vieną ir žy-
miai padidino ne tik įtaką ir
turinį, bet ir skaitytojų.

Dviejų laikraščių susijungimas

Ne daugiau pusmečio kaip
šiauliuose pradėta leisti "Nau-
jienos", progresyvus, pažangus,
laisvos minties, demokratinis
savaitraštis, iš sykiu įnešęs
daug gyvumo mieste ir apskri-
tyje, ir sykiu įvaręs kinkų dre-
bėjimą dviem "tautiškiams"
laikraščiams, "Siaurės Lietu-
vai" ir "Momentui".

Pilsudskis smarkiai sušalęs apsirgo

Priverstas atsigulti kelioms sa-
vaitėms į lovą

Bukarestas, Rumunija, spal. 21.
Besilankydamas Rumunijoje
Lenkijos diktatorius Maršalas
Pilsudskis staiga susirgo in-
fluenza ir turėjo atsigulti į lo-
vą. Maršalas lankosi Rumuni-
joje politiniais tikslais, norėd-
mas užrėšti su karsiuoju Karoliu
Rumunų karaliumi, artimesnius
santykius.

Meksikoje žingsniuojama prie revoliucijos

Mexico City, Mexico, spal. 21.
Iš Vera Cruz praneša, kad ten
dabar vyksta neramumai. Mies-
te nežinomas kunigas sukėlė
revoliuciją žmonių tarpe ir val-
džia turėjo šauktis kariuome-
nės pagalbos. Coacoatzintloje
agrariai susirėmė su kariuome-
ne ir trys gyventojai buvo sun-
kiai sužeisti.

Nušauta 7 vaikų motina

Champaign, Ill., spal. 21.
Grįžtant iš darbo Mrs. L. S.
Smith, septynių vaikų motinai,
ji buvo mirtinai nušauta. Mano-
ma, kad ją nudejo jos burdin-
gierius koks tai Tom Smith,
kuris buvo žadėjęs ją vesti, me-
tai tam atgal, bet ji nesutikusi.

Nuskendo 150 žmonių

Kalkuta, Indija, spal. 21.
Staiga patvinus upėmis ir van-
deniui iškilus kiti trisdešimtys
pėdų aukštumo, paskendo 150
žmonių ir be pastogės liko du
tukstančiai.

Žagarij buvo leidžiamas laik-
raštėlis "Pakursės Aidas." Nors
bandė laikytis nepriklausomai,
bet "pakursės tautininkai" bu-
vo jau visai pradėję galsti pei-
be kieno nors pagalbos, dažnai
net trukdoma ir varžoma iš
Centro ponų pusės, sparčiai
vežasi šviesias dienas, kurios
kada nors ir čia turi išaušti!

Provincija supranta spaudos
rolę

"Pakursės Aidas" savo prisi-
jungimo rašte sako:

"Šiomet vasarą mes, burelis
Pakursės žurnalistas, ėmėme
leisti žagarij vietos gyvenimo
reikalams skirtą savaitinuką
"Zagarsės Balsej". Nepaprastas
šio laikraščio pasisekimas, ku-
ris pačioje jo pasirodymo pra-
džioje perversijo visus mūsų
laikraščius ir viktis, leido mums
ne tik pakeisti jo pavadinimą
iš "Z. Balsejo" į "Pakursės Ai-
dą", bet ir padidinti jo pusla-
pių skaičių. Iš pradžių mūsų
laikraštis buvo griežtai nepoli-
tinis ir grynai informacinis. Bet
spaudos paskirtį ir uždavinius
mes suprantame kitaip, negu
vien paprastą skaitytojų infor-
mavimą apie įvykius ir užsiėmi-
mą plotais. Spauda turi žmo-
nės mokyti, šviesti, rodyti jiems
kelius į geresnį gyvenimą. O
tai gal atlikti tik išėjus laik-
raštis. Tokiu laikraščiu mes ir
nusprendėm paversti savo "Pa-
kursės Aidą".

Išėjų, ne pinigais nepapirksi!

"Kai kieno buvo mums pa-
siųlyta kadaryti "Pak. Aidą"
tokiu savaitraščiu, koku šian-
dien Lietuvoje yra daugiau ne-
gu reikia. Pažadėta net pašal-
pa. Šį pasiūlymą mes atmetėm,
nes mūškinti liaudį mes nenori-
me. Mums pakeliui tik su ta
spauda, kuri gina žmogaus tei-
ses ir ugdo žmonėse žmonišku-
mą. O tai yra pažangioji spau-
da, demokratiškoji spauda. Ši
tokios spaudos organu "Pak.
Aidas" nusprendė tapti.

Vienybė—galybė

"Bet niekam ne paslaptis, ko-
kios sunkios sąlygos šandien
Lietuvoje yra pažangiajai spau-
dai. Mums, Pakursės spaudos
darbininkams, šios sąlygos del-
tam tikrų aplinkybių būtų dar
sunkesnės ir vargu paviktų
mums jomis savo sumanymą
tinkamai vykdyti. Todėl, padė-
ti blaiviai įvertinę, mes nuta-
rėm prisijungti prie "Naujie-
nų", kurios idėjiniai yra mums
artimiausios ir kurios mūsų pa-
sistatytą uždavinį —buti Pa-
kursės liaudžiai kelrodžiui į švie-
są atitai—galės atlikti daugeliu
atžvilgių geriau, negu tai galė-
tų padaryti dabartinėmis pa-
žangios spaudos darbo sąlygo-
mis "Pakursės Aidas".

LIETUVON

Siuntiamo Pinigus Pa-
ra ir Telegama. Pata-
naujame Greitai. Pigiai
ir Saugiai.

Parduodame Laivakortę
ant visų Lietuvių

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 8:30 iki
8 valandos. Ištendiniamas nuo
9 iki 1 valandos.

Atkreipk dēmes! Nauja, ypatinga
skveta pakelių viršū. Viena jo dalis
priklenkę pirštu pirštalykį ir plešk, kita jo dalis. Labai
paprasta. Greit. Žiūr! Ir viskas. Labai ypatinga!
Pakelies įvyniotas į neperslampama Cellofanu
popierę, per kurį neteina dulks, slėpumas, ligi
perai ir kiti nešvarumai. Svaru, apsaugota, gražu,
SVEŽIA! – kas galėtų būtų daugiau moderniški
kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelė –
taip lengvai atidaryti: *Pamtos – šis LUCKY*
SKVETAS – apsauga jūsų pirštų nagams.

Lithuanians in America

An Old Race On New Shores

Copyright The Century Co., New York
By
KONRAD BERCOVICI
Author of "THE VOLGA BOATMAN"

(cont.)

I asked him one day how much he expected to get for it. He looked at me with big astonished eyes, and his soft voice suddenly became raucous as he yelled at me:

"No sell! No sell!"

"Why, then, have you made it?" I asked him.

He looked at me with contempt. I realized immediately the faux pas I had committed. After a while he added:

"You like everybody. Everybody buy, sell. Everybody buy, sell. I make this for me, for myself, like child for me. What you mean me sell this, eh?"

There was a Lithuanian tailor where I used to have my clothes made, when I was in money, for he was one of the most expensive tailors down town. More-over he had another drawback. One had to wait, and wait long. Not because the tailor had too much work, and not because the tailor was lazy. But one had to go to half a dozen fittings before he would consent to release the coat from his shop. He wanted everything perfect. He saw defects I would never have detected.

This love of good clothes is characteristic of all the Lithuanians. Even among the track-workers and the miners and the farmers, the Lithuanians are undoubtedly the best-dressed of our immigrant population in this country.

Associations are almost a passion with the Lithuanians. They are undoubtedly the best-organized population. There is

a Lithuanian Medical Association in Chicago. There is a Lithuanian Pharmaceutical Association. There is a Lithuanian-American University Association. A Lithuanian Roman Catholic Federation. A Lithuanian Alliance of America. A Labor federation. Women's associations. And there is a Lithuanian federation which includes them all, to which all these societies send representatives at the yearly conventions.

The nineteen different national societies in the United States have 1405 branches scattered throughout the country, with a membership of 475,000. Yet even this large number of branches of societies give only a faint idea of the number of associations in this country; for a number of other clubs, dramatic and cooperative societies have not yet joined the federation whose figures I quote.

In cooperative work the Lithuanians are as strong as the Danes. There is hardly a Lithuanian colony without one or more cooperative stores. And all these cooperative stores have also a cultural side show. Each cooperative store is also a musical, literary and dramatic club.

Besides these cooperative organizations, the Lithuanians boast also of a very large number of amateur musical and choral societies supported solely by the public. The outstanding organization of that type is "Birute" in Chicago. In Chicago and elsewhere operas and operettas like "Traviata" and the "Bells of Corneville" have been translated into Lithuanian and sung there. Besides, the Lithuanians have their own composers like Petrauskas and Šimkus, who have composed numerous operas and operettas as well as songs, which the Lithuanians in this country have repeatedly produced and performed in their own language.

A good deal of the revival of Lithuanian culture was started and financed in this country. The Lithuanians living here have contributed largely to the funds which have been necessary to win the independence of the homeland, and thousands of them returned as soon as independence was won. They returned not because they expected better economic conditions there than

[Acme-P. & A. Photo]

Alika Diplarakos, gražiausi Europos mergina. Ji yra graikė. Baigė Atėnų universitetą ir kalba šešiomis kalbomis. Amerikoje ji važinėja su lekcijų maršrutu.

they had here. Quite the contrary. Each one of them was prepared to begin life anew. But they longed to go home, longed to live, even under poor circumstances, in their homeland, longed to begin a new life such as they had always hoped to live in their home country without interference from czars and their oppressors.

During the war I had been engaged in gathering material for the work done by the Lithuanian Association in America. I came in contact with a good many of the most cultured element of the Lithuanians. Like most people I was more or less ignorant of the true history of the Lithuanians, and had confused them with the Poles. In one of my conversations with a leading spirit of the association, a priest and doctor of divinity, I mentioned in a very tactless way the kinship of the Lithuanians and the Poles. The gentleman left the table without another word, as if I had insulted him in most unpardonable way.

A few days later I received at my home a little map showing where Lithuania was in Europe. It was hand drawn and of course, surprised the dream of Lithuania not as it was, but as it should be, encircled by Latvia. While Russia, Poland, and Germany, and spreading along a large part of the coast-line on the Baltic Sea. I could not help looking at it a long time. It was so unusual and so beautifully drawn. Every surrounding country was indicated in a different color; Lithuania was in gold.

A few days later I received another card, which told me that the ancestors of the Lithuanians were the Hittites, whose civilization was much older than that of Greece, and that of the Thracians, Lydians, and the Cappadocians, who were absorbed by the Greeks, were the nearest blood relations of the Lithuanians.

And on a later day I received another note telling me that the Lithuanians were a peaceful people long before Christianity had been introduced on the Baltic coast, that the reason they had not made themselves known through history was because they had not been a warlike nation, that they had never been a conquering people and had not shed blood as the people who had won for themselves the attention of the rest of Europe. In short, the Lithuanians were "the people".

Some days later I was given information as to the mythology of these Brahmins. And

so every other day bits of information about the Lithuanians arrived by mail.

A month later in the course of my work I met the priest again. After a few words of conversation he concluded that I had absorbed all that he had sent me, and only then he began to talk to me as an equal. I wondered at the erudition of the man, but what amazed me afterward was to find that

every Lithuanian, no matter what his station in life, is conversant with the details of his country's history, and can speak about his noble ancestry and his mythology in as thorough a manner as a professor of a university.

If one were to ask me whether the Lithuanians are an easily assimilable material, I would point to Lithuania. To their history. To their language. To their traditions. To their separatist quality. A people that has withstood bloods of so many colors and speeds without being engulfed is not easily assimilated. There is no reason to believe that they would suddenly become otherwise than they are. You can bend a sapling and train it to grow in any fashion you

want. But a full-grown trunk may become stunted, crack, die, but does not bend freely. (The End)

Phone Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS
NAMU STATYMO
KONTRAKTORIUS
6504 So. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL.

Peter Conrad
FOTOGRAFAS
Fotografuoju jūsų namuose arba studijoje.
730 W. 62 St.
Tel. Englewood 5840

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi
pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbia Naujienose.

CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

Tik 10% derliaus
bepasiliko valstijoje

PIRKITE sau Sulčių Vynuogių iškilų pirmu negu bus pervežti. Didžiama derliaus jau tapo išgauta. Geriausios Sulčių Vynuogės dabar jau yra rinkamos. Siuntinių neparduotų yra šiemet 50 nuos. mažiau negu buvo šiuo laiku perėjais metais.

Atėjus šaltesniam orui nebėra reikalo ilgai vilkinti su sipirkimu, kiek jums bus reikalinga, sulčių vynuogių išpaudimui suškos. Kalifornijos Sulčių Vynuogės šiemet turi daug daugiau cukraus, nei turėdavo kitais metais, todėl jūs galite būti užtikrinti, kad dabar sunku bus kuogeriausia.

Atsiminkite, kad vynuogių šunka dėl namų yra legalė. Matykite šandie savo parduotuvę ir apsirupinkite Sulčių Vynuogėmis. Derlius diena iš dienos nuolat mažėja. Ankstyvus lietus gali bilti kada sustabdyti išsiuntimą.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA

Atstovauja 85% visos Kalifornijos Vynuogių Produkcijos.

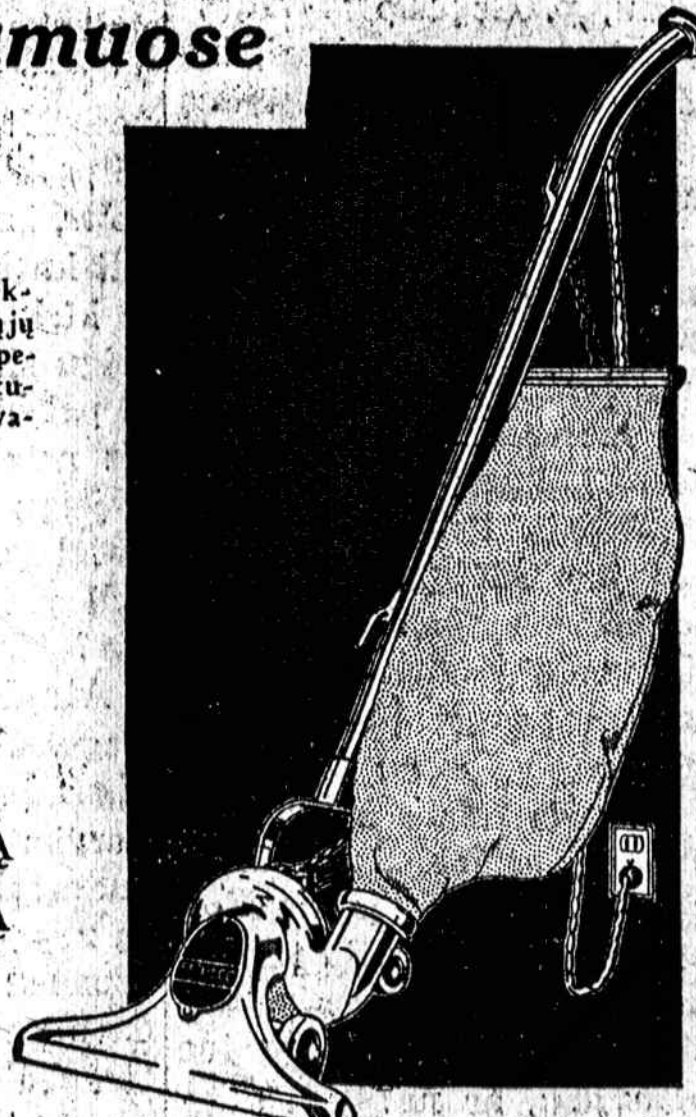
DYKAI demonstravimas jūsų namuose

Telefonuokit

RANDOLPH 1200

LOCAL 395

Vyriausioji vieta dėl elektrinių, sušaukiamųjų ir motoru varomų špėčių valytojų. Mes turime jums reikalingą valytoją!

ATLIKITE VISĄ
JUSŲ VALYMĄ

FEDELCO Valytoju

Lengvas valdyti: lengvas pakelti ar panešti; greitai išvalo dulkes ir purvą; sutaupto laiko ir darbo. Pamatykite jį joms artimiausioj Edison Electric Shop sankryžoj.

Mažas imokėjimas.

Mokėjimas jį vartodami.

COMMONWEALTH EDISON

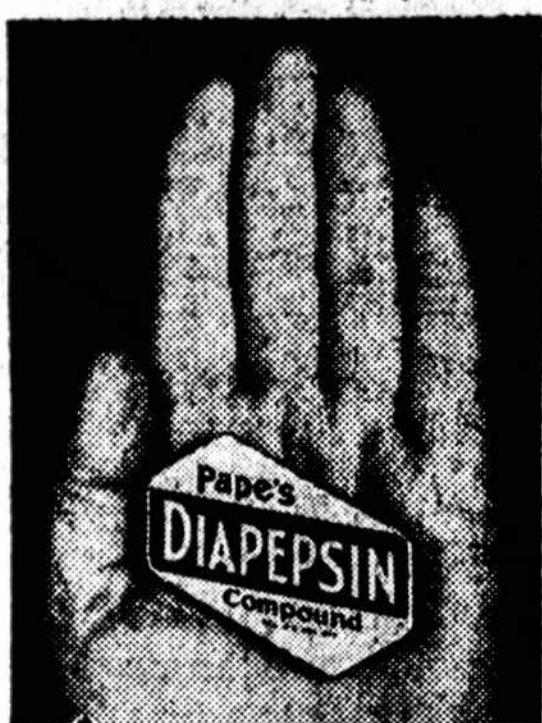

ELECTRIC SHOPS

Vidurmiestų — 72 W. Adams St. — 132 S. Dearborn St.

Viet. Telefonai: RANDOLPH 1200

APIELINKIŲ SANKRYŽOS ATDAROS SUBATOS VAKARAIŠ Iki 9:30 VAL.
Broadway — 4503 Broadway
Irving Park — 1833 Irving Park Blvd.
Lokan Square — 2618 Milwaukee Ave.
Madison-Crawford — 4331 W. Madison St.
Rosedale — 11119 South Michigan Avenue
Addams — 4834 South Ashland Ave.
South State — 3460 South State St.
Englewood — 859 W. 63rd St.
South Chicago — 2950 E. 92nd St.
Prie visu pirklinių at imokėjimų yra pridėtas carrying charge
FEDERAL KUPONAI DUODAMI

Nemas Draugas Naujojo Dėkoto

SKILVIO LIGOS

Valgykite, gerkite ir bukite linksmi! Jūs nekenčiate, jeigu esate prisirengę. Dvi ar trys tabletės Pape's Diapiesin suteiks "silpnam skilviui" stiprumą ir naują prasmę! Valgykite jas kaip saldinius, užgerkite biskučiu vandens ir prasielkite nuo gausaus valgio tinkantis dirbti ar žaisti. Negali susidaryti gasal, nebūs jokių skausmų — jokio nesmagumo už dviejų valandų paskiau.

Gaukite patogius kišeninio didumo šia panacėja nuo rugštus skilvio, vėrimo, skaudumo ir kitų simptomų skilvio pakrikimo. Pape's Diapiesin visuomet veikiam!

"Savas Pas Savą"
— sako biznieriiai

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
324 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Porąsčių ir pianų muvertal vietoje ir toli, patarnavimas gaus ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

J. SOVETSKY
Užlaikome geriausias
VYRŲ ir MOTERŲ DRAPANAS
už žemiausias kainas
6234 S. Western Ave.
Tel. Hemlock 1582

LINCO WASH
Padaro Skalbimą Lengvą
Naujas Išradimas
Dabar jūs galite skalbti savo drapanas be
VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.
Klauskite pas savo groserininką
LINCO WASH.
Pardavinėjamas kvartinėmis bonkomis — po 20c už bonką.
Išdirbėjai

LINCO PRODUCTS CORPORATION
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

VIENINTELIS LIETUVIŲ BRAZILIJOJ
nepriklausomos, pažangios minties darbininkų laikraštis yra

LIETUVIŲ AIDAS
BRAZILIJOJ
Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424
Metinė prenumerata 8. Amerikoje ir Lietuvoje 2 doleriai

Daktaras WISSIG,
Kapitonas Specialistas iš Pasauliniam Karo Seno Krajaus.
GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 26 METUS.
NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusių, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasilpingas ligas. Jeigu kiti nevalio jus išgydyti, atleikite čia ir pėsitikiškite, ka jis jums gali padaryti. Praktikoje per daugelį metų ir išgydė tūkstantais ligonių. Patarimas dykai. **OFISO VALANDOS:** Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 cyro iki 1 val 4200 West 26 St. kaimas Keeler Ave. Tel. Crawford 5574

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902
1514/16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$5.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Nauienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$3.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnuo	75c
Surištosios Vokietijos, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	8.50
Trims mėnesiams	4.25
Dviem mėnesiams	3.25
Vienam mėnesiui	1.75
Lietuvon ir kitur užsieninėse (Atspiginta):	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnųjų reikią siųsti su pinigais	
Orderiu kartu su užsakymu.	

KOVA SU TEISMAIS

Prisiekintieji posėdininkai (jury) rado garsųjį butlerį Capone kaltu ir teisėjas paskirs jam bausmę, kuri veikiausia susidės iš keleto metų kalėjimo ir dar gal piniginių pabaudo.

To reikėjo laukti. Viešas teismas negalėjo nenu-teisti Caponės, apie kurį visos šalies spauda per metų metus rašė, kaip apie didžiausią kriminalistą. Jeigu jisai būtų buvęs išteisintas, tai būtų labai žemai nu-puolęs žmonių akyse teismo autoritetas. Publika jau ir taip mano, kad prasikaltėliams, kurie turi daug pinigų, teismai negalį nieko padaryti. O jeigu teisme būtų pralaimėjusi da ir valdžia, kuri traukė Capone atsakomybėn, tai jau būtų visai buvęs skandalas.

Bet Caponės nuteisimas dar nereiškia, kad jam jau padaryta galas. Tikra butlerių karaliaus kova su teisingumu veikiausia dar tik prasidėjo. Jo advokatai apeliuos į aukštesnius teismus, reikalaus naujo svarsty-mo, įrodinės, kad teismas prasilenkė su techniskais teismo procedūros reikalavimais, ir t. t. Pagaliaus, net ir pralaimėjęs visose teismo instancijose (jeigu pralai-mės), jisai dar turės progą prašyti susimylėjimo arba bausmės sumažinimo. Ir kai visi šitie galimūmai bus išnaudoti, tai kažin ar daug "pakutos" bus palikta nu-teistamjam.

Milioną dolerių pasodinti į kalėjimą Amerikoje yra nelengva.

MUITAI IR TAUTŲ SANTYKIAI

Besitartinant rinkimams Anglijoje, tos šalies kon-servatorių spauda vis drąsiau kalba apie muitus, tikė-dama, kad rinkimuose konservatoriai laimės ir galės vykinti svarbiausiąjį savo programo punktą. Bet tos kalbos apie muitus jau kelia nerimą kitose šalyse. Ypač yra susirūpinę Francijos fabrikantai ir pirkliai.

Francija išgabena kasmet į Angliją už 400 su vir-šum milijonų dolerių prekių — daugiausia prabangos daiktų: brangių rūbų, šilkų, vyno ir t. t. Jeigu toms prekėms Anglija uždėtų muitus, tai francūzų pramonė ir prekyba labai nukentėtų. Todėl Francija jau grasi-na, kad ji imsis priemonių apsiginti ir kovos prieš ang-lų eksportą Francijon.

Taigi konservatorių laimėjimas Anglijoje pagadin-tų santykius tarpe tų dviejų valstybių, paverstų jas priešais viena antrai. Ir kartu, žinoma, konservatorių politika pakenktų taip vienos, kaip ir antros tų dviejų šalių ekonominiams reikalams.

Ir politikos, ir ekonomijos atžvilgiu geriausia vi-soms tautos yra laikytis prekybos laisvės.

LAISVĖS SUVARŽYMAI

Ispanijos konstitucinis seimas priėmė naują "ap-saugos įstatymą", kuriuo suteikiama valdžiai nepa-prasti įgaliavimai atsteigti tvarką, jeigu kiltų politišk-os, darbininkiškos arba religiškos riaušės. Sulig šituo įstatymu valdžia turės teisę uždaryti "pavojingas" or-ganizacijas, suspenduoti laikraščius, daryt kratas ir bausti kalėjimu nusikaltusius ginklų laikymu arba mo-narchijos garbinimu.

Aišku, kad tai yra aštrus įstatymas ir skaudus pilie-čiams pasikėsinimas prieš jų laisvę. Sindikalistai (anar-chistuojantieji unijistai) ir komunistai jau šaukia, kad įstatymo tikslas esąs juos sunaikinti. Tačiau ne vienas žmogus rimtai negali sakyti, kad Ispanijos steigiamas seimas susideda iš laisvės priešu. Tas seimas sutei-kė žmonėms sąžinės laisvę ir atskyrė bažnyčią nuo val-stybės; jisai sunaikino monarchistiškų generolų galią armijoje; jisai pasisakė už tai, kad Ispanijos respubli-koje privalo but apsaugoti darbo žmonių reikalai.

Tai kodėl gi dabar tas seimas nutarė leisti valdžiai tam tikruose atsitikimuose imti piliečius taip aštriai ir naga? Todėl, kad respublikos prieštai, pasinaudodami suteikta visiems žmonėms laisve, daugeli kartų kėlė riaušes, naikino svetimą turtą ir net žudė tuos, kurie jiems stovi skersai kelio. Visi atsimena bažnyčių ir vienuolynų deginimus po monarchijos nuvertimo, pas-kui ginkluotus sindikalistų užpuolimus ant policijos. Ką respublika gali daryti, jeigu toki dalykai nuolat pasikartoja? Ji būtų diskredituota žmonių akyse ir

galų gale susmuktų, jeigu ji pasirodytų bejėgė palaikyti krašte tvarką.

Ne viena Ispanija pergyvena tokią padėtį, kur lais-vės šalininkai parlamente buna priversti siaurinti piliečių teises, idant būtų apsaugoti tų pačių piliečių rei-kalai. Taip pasielgti teko, pav. ir Vokietijos respubli-kinėms partijoms.

Dėl tokių laisvės suvaržymų yra kalti tie, kurie bando laisvę paversti į anarchiją.

Apžvalga

FAKTAI IR ISVADOS

(Žiur. "Nauj." spalio 21 d.)

Gegužis tvirtina, kad prašy-mas ir apskaitavimas buvo. Klausimas, kodėl gi jie išnyko? SLA. prezidentas nori sukelti skaitytojuose mintį, kad vienas tų dokumentų, būtent nuosavy-bės apskaitavimas, galėtų būti šiandien kam nors "pavojingas", todėl jisai galėjęs būti sunai-kinatas tyčia.

Jeigu šitokia p. Gegužio "iš-vada" ir būtų teisinga, tai aiš-ku, kad ji nepasako prieštasties, dėlko išnyko paskolos prašy-mas. Juk prašymas negali bu-ti niekam pavojingas. Priešin-gai, kada prašymo nėra, tai kiekvienam Pildomos Tarybos nariui, kurie dalyvavo tos pas-kolos davime, yra "pavojinga", nes davimas paskolos be prašymo yra išdo eikvojimas. Už-kur paskolos davėjai gali at-sakyti asmeniškai prieš įstatym-us. Taigi šita dokumėta naikinti negalėjo būti išroka-vimo nei sekretoriui, nei kam kitam.

Dabar grįžtame prie apskai-tavimo rašto. Jisai, tiesa, gal-ėtų būti "pavojingas" kai kam, jeigu, pavyzdžiui, pasirodytų, kad paskola buvo duota per-dideliu sumu apskaitavimu. Sko-linti daugiau, kaip 60% apskai-tuotos vertės yra priešinga įs-tatymams. Bet p. Gegužis tvir-tina, kad apskaituotojai, suradę, jogei ta Devenio-Ažunario nu-savybė buvusi verta \$50,000.

Reičia, paskola sudarė tiksliai 50% apskaituotos vertės. Jeigu taip, tai būtų viskas tvar-koje, ir ko čia reikėtų kam nors bijotis toki apskaitavimo rašto parodyti? Žodžiu, p. Gegužio "išvados" visai neturi prasmės. Jisai, be-je, dar bando savo spėjimą apie apskaitavimo dokumento pražudymą paremti tuo, kad jam kas tai sakęs, jogei Kaže-mėkas prisipažinęs, jogei jisai pasirašęs po apskaitavimu. Keistas įrodinėjimo būdas! Ge-gužis nesiteikia net įvardinti tą asmenį, kuris minėjo Kaže-mėką, bet jisai nori, kad skai-tytojai juo tikėtų. O gal jisai abejojantiems pasakys to as-menio vardą? ausj, kada jie atvažiuos pas jį į Mahanoy City?

Ir kam čia remtis kokiais tai nežinomais asmenimis, kalbant apie Kažemėko "prisipažini-mą"? Kodėl p. Gegužis nepasi-rupino atsiklausti paties p. Ka-žemėko, ar jisai rašėsi po tuo apskaitavimu, ar ne? SLA. prezidentas pasakoja, kad vienas iš Komisijų susirin-kimo dalyvių jam sakęs apie Kažemėko "prisipažinimą", jau gerokam laikui praėjus po su-sirinkimo. Čia irgi labai keis-ta. Kažemėkas gyvena Water-buryje ir turi bankelį, kuriame dirba Žemantauskas, jau per-ci-tame SLA. seime žinojęs apie skandalą su ta Devenio pasko-la. Iš Waterburio susidėda vi-sa komisija, kuri tą skandalą tyrinėjo. Į ją įėjo ir neatski-ramas Žemantauskas prietelis Tarela. Tai argi dabar galimas dalykas, kad iki Komisijų su-sirinkimo, kuris buvo specialiai susauktas, padėti apsaugyti ty-rinėjimo komisijos raportą ir rekomendacijas, nebūvo pa-tirta, ar Kažemėkas rašėsi po apskaitavimu, ar ne?

Ponas Kažemėkas jau buvo buvęs apskaituotojas kitoje De-

venio paskoloje (taip pat ant \$25,000), ir jo parašas ant ap-kainavimo dokumento dar ir šiandien tebėra SLA. rekorduo-se. Taigi natūrališkas dalykas turėjo būti paklausti jį, ar ji-sai nėra apskaitavęs ir to De-venio namo, ant kurio buvo duota antra paskola. Negali-mas daiktas, kad komisija ne-būtų išgirdusi apie jo pasirašymą po apskaitavimu Devenio-Ažunario paskoloje, jeigu jisai tikrai po juo pasirašė. Tai ko-dėl gi komisijų susirinkimui apie tai nebuvo raportuota? Kodėl susirinkimas pripažino, kad Devenio-Ažunario paskola duota be apskaitavimo?

Išvados iš faktų, o ne iš Ge-gužio spėjimų, yra tos, kad Pildomoji Taryba buvo taip akiai įsitikėjusi į Devenį, jogei ji, nepaisydama paprasčiaus-ty taisyklių, kurių reikia lai-kytis duodant paskolas, pado-vojo jam \$25,000, negavusi iš jo jokių užtikrinimų, nepaty-rusi jo namo vertės ir net ne-palaukusi, kol jisai pristatys reikišią paskolos prašymą. De-venis veikiausia pasikalbėjo su kuo nors iš Pild. Tarybos, pa-prašė duoti jam kaip galint greičiaus pinigų ir pridėjo visus reikalingus raštus pri-duoti vėliau. Pildomoji Taryba patikėjo jo žodžiu — ir buvo apgauta! O dabar jos nariai bando išsisukti nuo atsakomy-bės, tai versdami kaltę ant kito kito, tai pasakodami viso-kias "fish stories".

Jeigu p. Gegužis, kaipo atsakomingas SLA. viršininkas, ne-nori prisiminti kaltės už nuostolį, padarytą organizacijai, taja paskola, tai tegul jisai pasako, kodėl SLA. centrė jisai tolera-vo tokią tvarką, prie kurios už trejetą metų po paskolos da-vimo jau negalima surasti jo-kių rekordų apie investavimą tokios stambios pinigų sumos?

Pild. Taryba juk visus savo nutarimus užprotokoluoja. Bet ar yra užrašyta tame Tarybos posėdžio protokole, kuris nuta-rė paskolą duoti, kas prašė pas-kolos, kas apskaitavo nuosavybę, ant kurios paskola užtraukiama, ir kiek ta nuosavybė verta? Jeigu šitie dalykai yra protoko-lė pažymėti, tai kodėl p. Gegu-žis nepadauda ištraukos iš jo? O jeigu jie nebuvo užrašyti, tai kodėl prezidentas nereikalavo, kad protokolas būtų papildytas?

Atrodo, kad toki dalykai p. Gegužiui visai nerūpėjo. Se-riais duodant paskolas, Pild. Taryba nesirūpindavo net, kad nuosavybių apskaitavimas dary-tų nepriklausomi nuo skoliniojo asmens: paskolos prašytojui bu-davo pavedama pačiam susiras-ti apskaituotojus, kurie pasaky-tų, kiek jo "prapertė" verta!

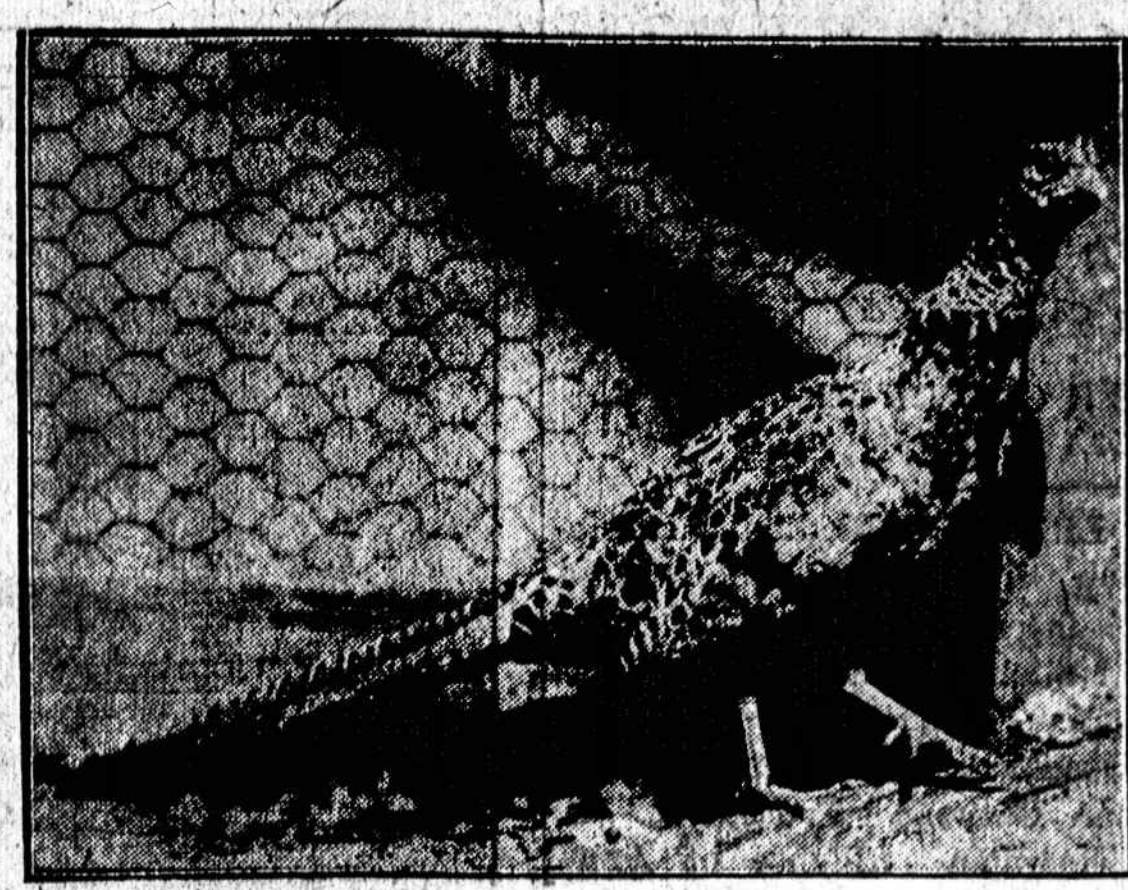
Prie šitokios "tvarkos" argi nuostabu, kad Devenis galėjo apgauti Susivienijimo išdą?

Sveikatos Dalykai

Zarnų džiova

Rašo Dr. A. Montvidas

Kuomet kalbama apie džiova, paprastai omeny turima plau-čių džiova. Reikia pasakyti, kad sergantieji plaučių džiova ne-vesta gausa jų ir į žarnas. At-rosėti tik plaučių džiova, tur-būt, nureš ja ten. Nuo skran-dy esama rugsties, kuri tur-ty bacilus sunaikinti, tačiau protarpiais, ypač pas džiovi-ninkus, rugsties visai nelieta arba yra labai mažai. Jeigu pa-žangėjusio plaučių džiovoj at-

[Acme-P. & A. Photo]

Taip atrodo fazanas, kuris Illinois valstijoje jau baigia nykti. Policijai įsakyta areštuoti medžiotojus, kurie šaudys fazanus.

kosima daug bacilų ir jie nu-ryjami, yra mažai progos žar-nas neapkrėsti. Apkrėtus jas, liginis negali turėti vilties pa-sveikti, nes ir plaučių džiova ima sparčiau plėstis. Todėl yra labai svarbu džiovininkui nery-ti atkosėtų skreplių.

Pasitaiko, kad džiova nusl-kečia į žarnas ir iš kitų kuno dalių, bet labai retai.

Kad ji kartais prasideda vien tik žarnose, nors niekur kune jos nėra, negalima už-ginėti. Nors tuli tirinėtojai vis da mano, kad į žarnas ji ateina iš kurios nors apkrės-tos kuno dalies, vienok yra ganėtinai patirta, kad daugė-lis liginų neturi džiovos nie-kur kitur, apart žarnų. Tuli net įrodinėja, kad ir į plau-čius liga dažnai ateina iš žar-nų.

Zarnų džiovos esama dviejų rūšių: žmoginė ir galvijinė. Mat galvijų (karvių) džiovos bacilai yra kiek nors kitokie. Kol karvės nebuvo egzami-nuojamos ir pienas nebuvo pasteurizuojamas, galvijinė džiova žarnų apkrėtimas pas-vaikus buvo žymiai prasipla-tinęs. Ir dabar šitos rūšies džiova valkai gauna dažniau, negu suaugusieji, todėl ir jiems pasitaiko apskrėsti, jei šituose daiktuose esama džio-vos bacilų. Miestai tvarko, kad pienas būtų įvežamas iš egzaminuotų karvių, kad jis būtų pasteurizuotas ir švariai laikomas. Tiesiai iš fermerių perkamas sviestas gali būti grynynis ir gardesnis, bet ne visuomet jį saugu valgyti. Pa-vojinga ir pienu gerti pas fermerius, kuomet jo karvės nėra laiks nuo laiko išgza-minuojamos. Fermeriai vieto-mis tiesiog priešinasi valdžiai kuomet norima jų karves iš-tirti.

Ne tik galvijinę džiova žar-nose galima gauti, o ir žmo-ginę.

Žinoti, kuomet ji prasidėjo, nelengva. Pradžioje ji daro taip menkai nemalonumų, kad kaltė metama ant nevirs-kinimo, žarnų arba skrandžio suirimo. Tik kuomet liga ne-sibaigia ir vis labiau sveika-tą gadina, pradedama įsisko-ti priežasties.

Reikia atsiminti, kad žarnų ilgis yra virš 20 pėdų. Pradžioje jos yra siauros, paskui prasideda plačiosios žarnos. Jeigu džiova yra siaurosiose žarnose, jos netenka jėgos maista išskirstyti ir suvalgti tinkamai, todėl pasikartoja dažnas vidurių paleidimas. Pas tulus ligonius vidurių nuolatos yra palaidi. Džiova esant storiosiose žarnose, vidu-riai kietėja ir tik laiks nuo laiko tampa labai palaidi. Mėšlinės žarnos džiova gali padaryti skylių arba puliai su-sitvenkia arti jos. Skaudėjimu gali būti arba gali nebūti. Tačiau kuomet imi pilva čipinėti ir spaudyti, jis ga-na opus. Kartais galima ap-čiuoti sukietėjimus nuro džio-voje. Karštas pas džiovininkus tai nuotra, tai pakyla. Tuli naktimis prakaituoja. Je jau-čiasi pavargę ir neturi apetito. Švoris jų sparčiau artina le-čiau puota.

Bė nuodugnaus egzaminavi-mo žarnų džiovos negalima iširti.

Jos prašalinimui reikalingas pailis, maistingas, bet žarnų neerzinantis valgis, pilvo kai-tinimas, kartais chirurgija. Pastaraisiais laikais nemaža rašoma, kad ultravioletinė šviesa žymiai gelbsti.

IVAIRENYBĖS

Iš tankų atsiradimo istorijos

Didžiajam karui pasibaigus visur buvo kalbama apie nu-siginklavimą, šaukiamos tuo reikalu įvairios konferencijos. Atrodė, kad pasaulis tikrai nu-siginkluosias. Dar ir dabar daug kalbama apie nusigink-lavimo reikalingumą, bet praktiniame gyvenime visos valstybės ginkluojasi, tobulina ginklus, tam reikaliui skirda-mos daug pinigų. Iš visų Eu-ropos valstybių Prancūzija tu-ri daugiausia karo orlaivių, sunkiųjų ir lengvųjų baterijų, kulkosvaidžių ir ypač tankų, kurie didžiojo karo pabaigoj turėjo didžiausią pasisekimą kovose. Tikrai baisus karas yra tų motorais varomų šar-vuotų slibinų veikimas; jie be jokio vargo perlipa kalnus, siausdami aplinkui mirtį, įsi-veržia į miškus, lengvai per-važiuoja griovius, duobes, kel-mynus, viską po saviu pakas-dami. Tankų buta ir ankš-čiau. Jau senovės rymiečiai turėdavo tam tikrus karo gin-klus, vadinamus "vėžlius", ku-rie ir yra dabartinių tankų pirmataikai. Tai buvo pada-ryta tam tikra platforma, iš sonų pridengta apsaugoti ant jos esantiems kariams. Kele-tą tokių važiuojančių platfor-mų susirikiuodavo viena šalia kitos ir traukdavo į pavojin-giausias kovos vietas, kur nuo platformos būdavo retinamos priešų eilės šaudant iš lankų.

Panašias platformas varto-davo ne tik rymiečiai, bet ir persai, egiptiečiai ir kiti. Platformose sutalpindavo ge-riausius šaulius. Šios plat-formos savo išorine ir vidine išvaizda visai nepanašios į dabartinius tankus. Tik kiek vėliau tam tikri mediniai "tankai", savo išorine išvaizda jau šiek tiek panašūs į dabar-tinius tankus. Tų laikų tan-ka — tai iš rastių pastatytą būdą, kurios viduje pritaisyti ratai. Tokia būda kareivių iš vidaus stumiama galėdavo prisitarti prie tiltų ar mūrų, už kurių priešas slėpdavosi. Kad priešas kareiviai neuždeg-tų, apšaudant tą būdą degan-čia smala ar įmesdami degan-čią fakelą, tai tokius "tankus" apdengdavo kailiais. Vėliau prie tokių "tankų" būdavo pritaisomi bokštai, kuriuose galėtų kareiviai patogiai su-tilpti. Toki "gyvi bokštai" ar "puolamieji aviniai" (taip juos senovėje vadindavo) buvo var-tojami karo reikalams jau gli-vo senovėje.

Naujesni tankai jau dabar-tinę prasmę, pasirodė jau žy-miai vėliau — tik tada, kai jau buvo išrasti kulkosvaid-

žiai, nes senoviškas bokštas karo reikalams darėsi visai netinkamas, nes jau vienas patrankos šuvis galėdavo toki bokštą visai suardyti. Jau 17 amž. pasirodė įvairiausių for-mų "tankų". Dar ir šiandien yra užsilikęs iš tų laikų karo vagonas. Šį karo vagoną pa-dirbo dar 1588 m. inžinierius Bertoldas Holzschuher. Tai geležinis vagonas, ginkluotas šautuvais ir patrankomis, va-gono ratai paslėpti viduje. Praktiškai vartoti toks "tan-kas" visai negalimas, nes sau-nant jame patalpinus patran-kos spyrimo jėga tokį vagoną apverstų.

Anglijoj dar Henriko VIII laikais būdavo vartojami va-dinami "Todurų vagonai" — tai aukštos apvalios stogais didžiulės dėžės, panašios į dviejų aukštų namus, veža-mos vidury patalpintų ir nuo priešų apsaugotų arklių. Pir-mas aukštas be grindų ir ja-me pakinko arklius, o antra-me aukšte sutalpinami karei-viai, kurie, patys būdami ap-saugoti, galėdavo priešui suda-ryti pavojaus. Krimo karo me-tu anglas Cowen pasiulė tan-ką, varomą garo jėgos. 1897 metais anglų laikraščiai apra-šo jau tikrai baisų "tanką", tai ginkluotas, geležimi pri-dengtas sausumos "laivas", anais laikais vadinamas "ko-vų laužėju". Bet ir šis "tan-kas" ir anie kaip priemonė kariauti netiko. Tikiai 1917 m. didžiojo karo metu, kai karo technika buvo pasiekusi aukš-čiausią laipsnį, buvo padary-tas pirmasis tikrojo tanko pro-jektas. Šitoks tankas, ginkluo-tas patrankomis ir kulkosvai-džiais, buvo jau mirties neša-moji tikrenybė. Toks tankas turi moderniškiausius techni-skus įtaisymus su veidrodžiais viduj, kurie rodo visa, kas yra aplinkui. Tokių tankų šiandien pilni visų valstybių karo sandėliai. Tie tankai kas-met tobulinami, išdėbama vis naujesnių ir baisesnių kons-trukcijų. "Jungtinės" Amerikos Valstybės turi tankų, kuris per valandą gali bėgti 120 kilometrų. "T."

No. 17 "novos" gautas šiandien. Kaina 10c. Klaus-kite Naujienose.

IGALIOJIMAI

Padarome įgaliojimus se-kamuose reikaluose:

1. Pervedimui jūsų neju dinamo turto ar dalies Lie-tuvoje kitam.

2. Pirkimui ar pardavimui ūkės.

3. Išieškojimui paskolų ar kitokio turto.

4. Paskyrimui globėjo tur-tui.

Norėdami padaryti įga-liojimą kreipkitės į "Nau-jienas" asmeniškai ar laiš-ku.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street
Chicago, Ill.

AMERIKOS PILIETIS

Būrina ir labai pagel-binga knygelė tiems, ku-rie nori tapti šios šalies piliečiais. Pamoklinis, apie šios šalies tvarką, apie jos viršinių rin-kimus ir viską kas reika-linga prie ėmimo egza-meno rašte šioj knygelėj lietuvių ir angli kalbo-mis surašyta.

KAINA TIK 25 CENTAI

NAUJENOS

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Siųskite money orderį arba kutas ženkliu.

CHICAGOS ZINIOS

Iš gubernatoriaus komisijos bedarbiams šelpti darbuotės

Kiekvienas colis Illinois valstijos, išskyrus Chicago, bus palieštas gubernatoriaus Emersono komisijos darbuotės kovai su nedarbu ir bedarbiams šelpti.

Keletas paviety (counties) jau susiorganizavo šiam darbui sulig planu, kuris apima visą Illinois valstiją. Kalbamas planas apima ne tik miestus ir miestelius, bet ir vadinamus kaimus (townships).

Gubernatorius Emmersonas sulig tuo planu pagelbai teikti paskyrė kiekvienam pavietui (kauntei) atstovą, kurio pareiga yra koordinuoti (derinti) atskirų vienetų darbuotę.

Daugiau, kaip 235 atskirų vietų (apielinčių) jau turi susiorganizavusios komitetas. Kiekviena tų grupių rūpinasi numatyti savo apeliškai reikalavimus. Komitetų pareiga visų pirma bus kelti kiek galima daugiau fondų.

"Nė vienas centas, kuris bus sukeltas bedarbiams šelpti, nebus išleistas kalbamai komisijai išlaikyti", pareiškė komisijos pirmininkas Hummer.

Metinė krizantemų paroda

West Chicago Parkų komisinių tarybos prezidentas W. R. Jamas praneša apie atidarymą metinės krizantemų parodos lapkričio 7 dieną Tortikultūros salėje Garfield Parke. Paroda tęsis iki lapkričio 29 dienos. Taip pavieniai asmenys, kaip šėmynos ir ypač organizacijos, domaujančios gėlių auginimu ir parodomis kviečiami atsilankyti pažiūrėti. Paroda bus atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki 10 valandos vakaro.

Garfield Parko konservatorija radosi prie Hamlin avenue ir Lake Street (3800 West). Ją lengva pasiekti taip pat gatvėkarais, kaip elevatoriais važiuojant.

Štai sumanymas: kodėl negalėtų atkankyti grupėmis šią parodą? Kuriuos lietuvių organizacijos? Ypač jaunuojuose. O parodos prižiūrėtojai pradžiai tokioms grupėms suteiktų vadovus aiškintojus.

Neaiškūs dalykai

Užsidariusio West Central State Banko atskaitose resyveris užtikro pajamų ir išmokėjimų, kurių negalėjo suprasti. Tačiau kreipiasi į buvusio banko prezidentą, Andrew Dressellį, prašymu paaiškinti. Iš Dressello aiškėnimų pasirodė, kad jis turėjęs reikalų su žinomu alaus baronu Terry Dragan.

Ne taip seniai valdžia mėgino "skolektuoti" iš Drugano priklausantiesiems taksas. Bet pasirodė, kad Drugan esąs su bankrutavęs. Ale dabar iš Drugano klytos patirta, kad Drugan veras tris alai daryti bravorus, reiskia, esąs pakankamai turtingas biznieri.

Vyriausybė ketinanti atlankyti tuos bravorus. Bet tur bus nieko neberas juose.

Ieško grafterių

Pastilbus žinioms, kad policijos ir ugniegių departamentuose kai kurie kandidatai mokėdavę pinigų, idant gauti darbą, prasidėjo tyrinėjimas. Norima nurosti stambieji kaltininkai, kuriems pinigai tekdavę. Keletas policininkų, kurie pirkę dūžius, sakoma, jau pasizadėjo pasakyti kam jie mokėję pinigų.

Prašys paskolos mokytojams algas apmokėti

Mokyklų taryba ir mēras Cernaas ketino kaip vakar kreiptis į Chicago bankininkus ir kitus piliečius, stambiai takų mokėtojus, prašymu paskolinti \$7,000,000, kad jais apmokėti Chicago mokytojų algas už praėjusio balandžio ir gegužės mėnesius. Tikimasi, kad paskola gaus. Bet dabar jau spalių mėnuo. Kada gi mokytojai gaus algas už birželį, rugpjūtį, rugsėjį ir spalio mėnesius? Well, nežinia.

Šerifui nesmagumai

Cook pavieto Šerifas William D. Mevering turi nesmagumų. Matote įsiai išdalines yra apie 200 žvaigždžių, rodančių turintiems tas žvaigždes jo šerifo, prielankumą. Well, kad kurie chigagiečiai susidomėjo kam tos žvaigždės yra duotos. Šerifas nesutiko pasakyti vardu. Na, tai dabar Cook pavieto komisionieriai mano visai uždrausti žvaigždžių dalinimą. O jeigu kam norima suteikti koks atžymėjimas, tai jis turėtų būti ne žvaigždės pavidalu. Taip mano komisionieriai.

Maudys Chicago pašta

Anhony Charnecki, sulig įsakymu iš Washingtono, teiraujasi kiek kaštuotų nuvalyti Chicago pašto ir federalio trobesio šorinę pusę. Taigi storai apdulkięs federalis trobesis gal gaus "vonį".

The English Column

Birutė

1906—"Silver Jubilee"—1931

The years rest lightly on the Birutė. Everlasting youth seems to be hers, and she bids fair to surpass the vaunted years of Methusalem.

Long, arduous years of painstaking endeavour are embodied in her present personnel. Famed music masters and Lithuanian composers have all contributed to her progress. The genius of these masters has left an indelible impression on the organization which has absorbed their teachings, and now carries on their work and ideals.

Founded in 1906 for the express purpose of perpetuating Lithuanian music, the Birutė has established an enviable position for itself in the music world. This year it celebrates its silver anniversary under the able direction of Michael Jozavitas, the present incumbent, who succeeds a long line of famous directors.

The Birutė appeals to you, the Lithuanian public, to open your purse strings and com-

[Acme-P. & A. Photo]

Kansas City, Mo. — Irene Thompson Hendrix, kuri bandė vaidinti prohibicijos agento rolę ir tapo areštuota.

memorate the occasion as befits this worthy group. Silver anniversaries are not an every day occurrence and merit more than passing consideration. Think of all the ordeals you went through, the first twenty-five years of your married life. Then you know the ups and downs which the Birutė must have had during the same span of time. Their progress rests on public approval and tradition. Let us carry on the Birutė and rich traditions of the Lithuanian people, for music is culture.

Support the Birutė during the coming season. The initial jubilee concert is to be staged at the Lithuanian Auditorium, November the 1st.

"Lost Chords"

Hidden among the folds of the curtain, the Birutė rendered a musical background for the Margutis show.

A motley few showed up for the occasion, but a good time was had by all.

See the movies of the Maroons beating the Golden Stars? Lefty Schnukas, Birutės tenor, twirling on the mound. Hey! Hey!

The mad monk resents being necked in public by Vannie and Marion.

Good. Mike bawled, em out for giggling.

Serves them right.

Paul Whiteman took four blondes home. The viper.

Went out singing too.

Mike's picking on the tenors. Claims we're no good.

Shucks, we finish two measures ahead of the others anyway.

Aldona Narvid succumbed to a bad cold.

Dancing in those itty bitsy.—Oh mv.

Garsinkitės "N-nose"

The tenors are no good; the sopranos are terrible; the altos worse and the basses low-down.

Not showing up at the next rehearsal. Ha, Ha.

—The Mad Monk.

Skubinkitės pirkti Californijos Vynuoges

Vienas iš žymiausių distributorių Californijos sulčių vynuogių praneša, kad šia savaitę argabenta 10 nuot. mažiau vynuogių, negu perėita savaitė, o iš Californijos pranešama, kad vynuogių sezonas skubiai eina prie pabaigos.

Šiemet Californijoje, dėl karščių ir sausros, buvo mažas vynuogių derlius ir vynuogės prinoko taip anksti, kad prisiejo jas pradėti gabenti marketan nuo 4 iki 6 savaičių anksčiau negu paprastai ir todėl vynuogių sezonas dabar yra beveik užbaigtas, kuomet kitais metais šiuo laiku pats gyvumas ir marketas būdavo užverstas vynuogėmis.

Telcivius kaip išrodo, pirkėjai nepermato padėties ir jie vis dar mano galėsią pirkti vynuoges tiek pat vėliai, kaip kad pirkdavo kitais metais. Bet jie skandžiai pasirinks, nes sezonas bus užbaigtas su pabaiga spalio mėnesio.

Nors dabar dar galima yra gauti visokių vynuogių ir tai už labai žemas kainas, šiu metų vynuogių kokybė yra geresnė ir jos turi savy daug daugiau cukraus, iš ko yra nauda pirkėjui ir vynuogių sunkos vartotojui.

California Grape Control Board, kuri suorganizavo Farm Board sutvirtinti vynuogių industriją, jau baigia plačią garsinimų kampaniją svetimkalbių laikraščiuose rytuose. Ji pabrėžia tą faktą, kad pilnai legalūs dalykai yra gamintis vynuogių sunka suvartojimui savo namuose. Nors tai vyndariai suprato, bet vynuogės perkančioji publika, kaip matyt, dar nepermatė, kad ji pasiliks be vynuogių, jei ji nepirks vynuogių dabar, kol jų dar galima gauti ir kol kainos tebėra žemiausios, kokių dar niekad nebuvo.

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visuomet esu sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime ilaidų užlaikymai skyria.

3307 Auburn Ave.

CHICAGO, ILL.

S. M. SKUDAS

Lietuviai GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Didelė ir graži koplyčia dykai

718 W. 18 St.

Tel. Roosevelt 7532

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvių kopuogiams. Reikale maldžiu atsiunkti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia Dovanai Turia automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue

CHICAGO, ILL.

Graboriai

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis
Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonas

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct.

Telefonas

Cicero 3724

Lietuvės Akusėrės

Mrs. A. K. JARUSH

PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE

6109 South Albany Av.

Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Sugrįžo iš Lietuvos

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, avaičio, akių aptemimo, nervotumo, skaudimo, akių karščių, nuima karaką, atitaiso trumparegystę ir tolesnę. Priežastis teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodant mažiausias klaidas. Speciali arda atkreipiamą į mokyklų vaikų Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis 10 iki 12 v. KREIVAS AKIS ATIAISO Į FRUM-PA LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.

Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė

756 West 35th St.

Kampas Halsted St.

Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m.

4649 S. Ashland Ave

kampas 47th St.

Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti

DR. J. GROUPE

4631 S. Ashland Ave. Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS.

Atsprendžia įsų akimis, nežiūrint kaip būtų komplikotos darbas. Mano sistema yra pasiekta 20 metų studijų ir tyrimo. Tiksliausiai instrumentais ir specialia duobine rodojima ir pašalina įtemimą.

AKINIŲ IR AKINIAUS Kaina Nuo \$5.

Zvalros akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra sugadinti. Silektai duplikuojami ir rūmai atsiunomi už pačią dieną.

DR. C. MICHEL, O. D.

4654 S. Ashland Ave. 2-ras Augustas

VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryto; nuo 6 iki 8 valandai vakare

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos nuo 2-4, nuo 7-9 Nedėliomis pagal sutartį

Lietuviai Gydytojai

PRANESIMAS

DR. MARGERIS

Sugrįžo iš Lietuvos ir priiminėja ligonius

nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare

Sekmdieniais nuo 10 iki 12

3421 So. Halsted St.

Phone Boulevard 8483

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3243 So. Halsted Street

Ofiso Tel. Victory 7188

Rez. Tel. Hemlock 2615

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: 1-3 ir 7-8

Seredomis ir ediliomis pagal sutartį. Residencijos 6628 So. Richmond Street

Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

30 E. 111th St.

Kampas Wabash Avenue

Tel. Pullman 0856

Gazza. X-Ray, etc.

Dr. Suzana A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų

4145 Archer Ave.

Val 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.

(Vakaris: Utarn. ir Kerv. iki 8 val.)

Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą

Ofiso Tel. Lafayette 7337

Rez. Tel. Hyde Park 3399

DR. S. A. BRENTA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.

Neroli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Telefonai diena ir naktį Virginia 0046

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 W. Madison St.

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. West 2860

Namų telefonas Brunwick 0597

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

Perkėlė abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.

Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare. Nedėlioj pagal sutartį

Tel. Boulevard 7820

Namai:

na \$6,900. Cash \$1,000, likusi
kaip renda. Kreipkitēs 3531 W. Nor
Avenue.